

บทที่ 3

วิธีการดำเนินศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงอุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยศัลยกรรมโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ โดยรวมและรายด้าน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพจำนวน 88 คน ที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรม โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จำนวน 6 หอผู้ป่วย ได้แก่ หอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 1 หอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 2 หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง หอผู้ป่วยศัลยกรรมทางเดินปัสสาวะ หอผู้ป่วยพิเศษสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และหอผู้ป่วยพิเศษศัลยกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามอุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษารวบรวมขึ้นประกอบด้วย คำถามปลายปิด และเติมคำสั้นๆ ได้แก่ อายุ เพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพ ประสบการณ์การทำงานในหอผู้ป่วย การอบรมเพื่อเตรียมความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกทีมงาน/โครงการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ และประสบการณ์ ในการทำวิจัย ประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้าโครงการวิจัย และการเข้าร่วมโครงการวิจัย

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามอุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งผู้ศึกษาได้ขออนุญาตใช้เครื่องมือในการศึกษาของรัตนาวดี ขอนตะวัน และคณะ (2549) โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วยข้อคำถาม 30 ข้อ ได้แก่

1. ด้านพยาบาล	จำนวน 14	ข้อ	ได้แก่ ข้อ 1 - 14
2. ด้านองค์กร	จำนวน 11	ข้อ	ได้แก่ ข้อ 15 - 25
3. ด้านหลักฐานเชิงประจักษ์	จำนวน 5	ข้อ	ได้แก่ ข้อ 26 - 30

ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด มีข้อให้เลือกตอบเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยแต่ละข้อมีความหมายดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	อุปสรรคนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
เห็นด้วยมาก	หมายถึง	อุปสรรคนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก
เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	อุปสรรคนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง
เห็นด้วยน้อย	หมายถึง	อุปสรรคนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	อุปสรรคนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริง

เกณฑ์การให้คะแนน อุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ มีดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	=	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	=	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	=	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	1	คะแนน

การแปลผลคะแนนอุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ หรือผู้ป่วยศัลยกรรมโดยรวมและแต่ละรายด้าน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งอุปสรรคเป็น 3 ระดับเท่าๆกัน โดยใช้ค่าพิสัยหารด้วยจำนวนชั้น = (ค่าคะแนนสูงสุด- ค่าคะแนนต่ำสุด)/3 (เดมศรี ชำนิจารกิจ, 2540)

อุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลตาม หลักฐานเชิงประจักษ์	รับรู้่น้อย (คะแนน)	รับรู้ปานกลาง (คะแนน)	รับรู้มาก (คะแนน)
ด้านพยาบาล (14-70 คะแนน)	14.00-32.66	32.67-51.32	51.33-70.00
ด้านองค์กร (11-55 คะแนน)	11.00-25.66	25.67-40.32	40.33-55.00
ด้านหลักฐานเชิงประจักษ์ (5-25 คะแนน)	05.00-11.66	11.67-18.32	18.33-25.00
อุปสรรคโดยรวม (30-150 คะแนน)	30.00-70.00	70.01-110.00	110.01-150.00

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity)

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ขออนุญาตใช้แบบสอบถามของรัตนาวดี ขอนตะวันและคณะ (2549) ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาซึ่งมีค่าของดัชนีความตรงเนื้อหา (content validity index) เท่ากับ 0.86 และมีค่าของความเชื่อมั่น (reliability) โดยรวม เท่ากับ 0.96 และมีค่าของความเชื่อมั่นด้านพยาบาล ด้านองค์กร และด้านหลักฐานเชิงประจักษ์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95, 0.92, 0.71 ตามลำดับ

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability)

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปตรวจสอบหาความเชื่อมั่นโดยนำไปทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยศัลยกรรม โรงพยาบาลศูนย์ลำปาง จำนวน 20 คนจากนั้นนำมาวิเคราะห์ หาความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (cronbach's alpha coefficient) ผลการวิเคราะห์ คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดได้เท่ากับ 0.83 และค่าของความเชื่อมั่นด้านพยาบาล ด้านองค์กร และด้านหลักฐานเชิงประจักษ์เท่ากับ 0.91, 0.73, 0.80 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิประชากร

ในการศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการและหัวหน้าพยาบาล กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ เมื่อได้รับอนุญาต จึงดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยได้เข้าพบหัวหน้าหอผู้ป่วยแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล โดยทำหนังสือชี้แจงแก่กลุ่มประชากรถึง วัตถุประสงค์ในการศึกษารวมทั้งขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยข้อมูลทุกอย่างถือเป็นความลับ ไม่ระบุชื่อ-สกุล ของประชากร ผู้ตอบแบบสอบถาม และจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานหรือผลอย่างอื่นใดที่ประชากรจะได้รับ หากประชากรไม่สมัครใจเข้าร่วมการศึกษา สามารถยกเลิกได้ทุกระยะเวลาของการศึกษาซึ่งผู้ศึกษาจะนำเสนอรายงานในภาพรวม และจะนำไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น

ขั้นตอนและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือผ่านประธานกรรมการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล แผน ข คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ เพื่อขออนุญาตและอนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เมื่อได้รับอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาเข้าพบหัวหน้าพยาบาล กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ เพื่อขออนุญาตและขออนุญาตขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล
3. ผู้ศึกษาเข้าพบหัวหน้าหอผู้ป่วยศัลยกรรมแต่ละหอผู้ป่วย เพื่อขอความร่วมมือในการแจกและรวบรวมแบบสอบถาม พร้อมทั้ง อธิบายถึงวัตถุประสงค์ วิธีการตอบแบบสอบถาม และการพิทักษ์สิทธิ โดยผู้ศึกษาขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 1 สัปดาห์
4. เมื่อครบ 1 สัปดาห์ ผู้ศึกษารวบรวมแบบสอบถามได้คืน จำนวน 82 ฉบับ และได้ติดตามเก็บแบบสอบถามครั้งที่ 2 อีกจำนวน 6 ฉบับ รวมเป็น 88 ฉบับ
5. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามทุกชุดอีกครั้ง โดยได้แบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 88 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และวิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลวิเคราะห์โดยคำนวณหาจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลอุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยการคำนวณหาจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน